

Peyami Safa'nın Kültür Ve Kimlik Sorununa Bakışı

– DursunTİFTİK · 14 Eylül 2010

PEYAMİ SAFA'NIN KÜLTÜR VE KİMLİK SORUNUNA BAKIŞI

Peyami Safa , "İnsan ,mübarek bir mefhumdur.Fakat onu, reel bir hale koyan millet fikrinden ayırmamak şartıyla."(1) diyerek konuya girer .İnsanları dört tipe ayırır:"1.Keyif adamı 2.Rahat adamı 3.İş adamı 4.İdeal(mefkure) adamı"(2) Bu tiplerden en çok üzerinde durduğu ve benimsediği ideal adamıdır.İdealsiz bir insanın ve idealsiz bir milletin yaşayamayacağını söyler:"Bu istemek dünyasında fertler evvelâ kendileri için isterlerse mensup oldukları millet ölür;evvelâ mensup oldukları millet için isterlerse onu yaşatırlar.Bu ikinci türlü istemek ve en geniş imkan hadleri içinde istemek,işte ideal."(3) Objektif Serisi Muharriri sözlerine şöyle devam eder:"İdealci devlet koyun sürülerinden kahramanlar yaratır.İdealsiz devlet,kahramanları koyun sürüleri haline getirir."(4)

Üstad,konuyu kültüre getirerek "Bir milleti yok etmek isterseniz askeri istilâya lüzum yoktur.Ona tarihini unutturmak,dilini bozmak,dininden soğutmak ve dolayısıyla manevi değerlerini ,ahlâkını soysuzlaştırmak kâfidir."(5) dedikten sonra millet olarak içinde bulunduğumuz sıkıntıların kimlik bunalımından ve ideal eksikliğinden kaynaklandığını belirtir:"Türk milletinin mefkureci bir millet olduğunun misalleri çoktur.fakat son devirlerde idealsiz bırakılan gençlik,halk ve sosyete denilen guruplarda keyif ve rahat adamlarının gittikçe arttığı ve iş adamlarının da kısım kısım vurguncu tipine dönmeğe başladığı göze çarpmaktadır.Devletin bu tehlikeye karşı canlı tedbirlerini bekleyenlerin sabırsızlıkları artıyor."(6)

Server Bedi,"Türk müyüz Osmanlı mı?" sorusuna ise şöyle cevap verir:Hiç şüphesiz bugünkü Türk Devleti Osmanlı Devletinin devamıdır.Coğrafyası,tarihi,dili,kanunları,mülki teşkilatları aynıdır...Osmanlı Milleti Türk Milletiydi,atalarımızdı.Her Türkün müşterek soyadı Osmanlıdır.Bunu inkar etmek için coğrafyayı,tarihi,dini,dili,hukuku,ecdadımızı inkar etmek,soysuzluğu kabullenmek lazımdır."(7)

Medeniyet değiştirmekten doğan kimlik sorununun geçici olduğuna inanan "Biz İnsanlar" Muharriri Türk Milletine güvenir ve şu sözleriyle konuyu nihayetlendirir: "Kozmopolitlerin bütün gayretlerine rağmen ,biz,milli ve tarihi vasıfları kolay kolay silip süpürülecek kadar batı kuklası ve şahsiyet fukarası bir millet değiliz."(8)

***1)"İnsan Yok Millet Var",Objektif Serisi-7,sayfa 197

2)"Dört İnsan Tipi",Objektif Serisi-7,sayfa 14

3)"İdeal",Objektif Serisi-7,sayfa 69

4)"Türk İdealciliği",Objektif Serisi-7,sayfa17

5)" İrkçı mıyız Milliyetçi mi?";Objektif Serisi-7,sayfa 188

6)"Dört İnsan Tipi",Objektif Serisi-7 sayfa 16

7)"Türk müyüz Osmanlı mı?";Objektif Serisi-1,sayfa 7-8

8)"Erzincanlı Bir Genç",Objektif Serisi -7,sayfa 212

****Bu yazı, "Objektif Serisinde Temalar" isimli üniversite bitirme tezimin "Sosyal Meseleler" bölümünden kısaltılarak oluşturulmuştur.Bu vesileyle tez hocam Sayın AHMET ÇOBAN' ı rahmetle anıyorum.